

Aalborg Karneval: Gaden er scenen - du er gøgleren!

Af museumsinspektør Inger Kirstine Bladt

I 1982 begyndte en ny tradition, da det allerførste københavnske pinsekarneval blev afholdt. Det var ikke blot en fest i hovedstaden, for det inspirerede andre byer i årene derefter, hvor en sand karnevalsbølge rullede over landet. Enhver købstad med respekt for sig selv stablede sit eget karneval på benene – og Aalborg var selvfølgelig med.

I dag er Aalborg Karneval Skandinaviens største karneval og samtidig Danmarks største éndagsbegivenhed.

Aalborgensisk samba

Historien om Aalborg Karneval tog sin begyndelse lørdag 28. maj 1983. Her holdt 20 bybusser i kø på Nytorv i Aalborg, mens udklædte børn, unge og voksne gik og dansede i optog rundt i bymidten. Mange frivillige havde lagt kræfter i at få Aalborgs første karneval op at stå.

Bramwell Flyckt, der var en af initiativtagerne, udtalte i 2013 til Kristeligt Dagblad:

"1980'erne var bevægelsernes årti, hvor der var utrolig mange nej-demonstrationer. Men vi blev lidt trætte af at sige nej, og karnevallet gav os en anledning til i stedet at sige ja til livet gennem dans og kropsudfoldelse."

Op til den store dag havde mange lært at danse streetsamba i Den Rytmiske Aftenskole. Den originale latinamerikanske samba var for svær for danske fødder, derfor indøvede man det, der fik den officielle betegnelse "aalborgensisk samba" – den havde efter sigende en vis lighed med rheinländerpolka.

Mottoet for Aalborg Karneval er "Gaden er scenen – du er gøgleren", og gøgl var der masser af her på Gammeltorv i 1983.

Foto: Aalborg Karneval

Hver onsdag havde man desuden holdt karnevalsværksted, hvor man kunne sy dragter og lave masker, rasleinstrumenter og andet udstyr. Det var således nogle veludstyrede karnevalsgæster, der holdt festen i gang til det første aalborgensiske karneval.

Karnevalsoptoget med anslået 10.000 deltagere bevægede sig rundt i midtbyens smalle gader i flere timer. Da de første deltagere nåede tilbage til udgangspunktet på Gammeltorv, havde bagtrop-
pen først lige forladt stedet, så byen var totalt proppet.

←

Aalborgs første karnevalsparade i 1983 fulgte en to kilometer lang rute rundt i midtbyen.

Foto: Aalborg Karneval

←

Hjemmelavede dragter, klædeskabsfund og ansigtsmaling kendetegnede det første karneval i 1983.

Foto: Aalborg Karneval

De første erfaringer

Humøret var højt, og når journalisterne på Aalborg Stiftstidende loddede stemningen blandt de mange tilskuere, så var der stort set kun positive kommentarer. Især bemærkedes det, at det var en

fest, der kunne samle både børn, unge og gamle.

Politiet var positivt overraskede over, hvor roligt karnevallet havde været. Men især kunne karnevallets initiativtagere sole sig i, at Aalborg som den eneste by i Danmark fik økonomisk overskud på sit karneval, godt 20.000 kr. Årsagen var blandt andet, at byens værtshuse var medsponsor.

Der var efterfølgende en del oprydning, og den opgave var faldet mellem to stole. Kommunen mente ikke, det var en del af aftalen, at den skulle rydde op, mens karnevallets tovholdere til gengæld mente, at der var sat for få affaldscontainere op.

Der var også mangel på toiletter, og karnevalisterne og tilskuerne måtte nøjes med byens eneste offentlige toiletter på Gammeltorv. Der var derfor små søer overalt.

Udfordringerne blev dog ikke set som noget, der ikke kunne løses fremover, og der var stor enighed om, at Aalborg også skulle holde karneval i 1984.

Der var ikke mange tørre fortovsfliser efter det første karneval i 1983, hvor der kun var byens offentlige toilet til rådighed.

Foto: Aalborg Karneval

Vækst og udvikling

De næste mange år forløb Aalborgs karneval på stort set samme måde, dog år efter år med større og mere professionel organisation bag. Der kom styr på oprydningen, og toiletfaciliteterne blev efterhånden bedre og bedre. Om der har været overskud eller underskud, om kommunen har støttet eller ej, hvor meget fondsstøtte, der har været, har skiftet, men det er hvert år (undtagen Corona-årene 2020 og 2021) lykkedes at holde karneval.

Undervejs ændrede formen sig flere gange. Det ligger fast, at der hvert år er et nyt karnevalstema, som man kan forholde sig til i sit udstyr, og at årets karnevalskonge eller karnevalsdronning køres forrest i optoget.

I 1985 blev karnevallet udvidet med et børnekarneval, da børnene blev trængt i de voksnes optog. I 1986 indførte man en stjerneparade med start fem forskellige steder i byen med kurs mod centrum.

Karnevallet fik et globalt præg med deltagelse af grupper fra hele verden i International Parade i ugen op til karnevallet, hvor de konkurrerede om titlen som årets bedste karnevalsgruppe. I 2025 blev dette indslag sparet væk.

I 1990 blev selve karnevalsfesten flyttet til Kildeparken efter at der året før havde været totalt trafikkaos med nu 20.000 deltagere, og midtbyens borgere havde følt sig spærret inde.

Fra en sjov fest, der lignede de karnevaller man holdt i andre byer, har Aalborg Karneval år for år udviklet sig med tiden, lært af erfaringerne og blevet mere og mere professionelt

I 2007 havde Aalborg karneval 25-års jubilæum med deltagerrekord på 30.000 i Kildeparken. I 2018 var der 80.000 deltagere, og de seneste år 100.000.

På karnevalsdagen er der intet, der er som det plejer i Aalborg midtby. Her er Limfjordsbroen og Vesterbro, Aalborgs mest befærdede gade, helt lukket med 30.000 deltagere i 2011.

Foto: Aalborg Karneval

Aalborg karneval styrer

En ung mand udtalte 25. maj 1997 til Aalborg Stiftstidende, at Aalborg styrer bare det hele med det her karneval. Det er for fedt. Københavnerne, de kan godt gå hjem og lægge sig.

Og der er noget om snakken, for i de sidste mange år har Aalborg givet alle andre skandinaviske karnevaller baghjul. Man skal til Notting Hill Carnival i London for at finde noget tilsvarende i det nordlige Europa.

Der er flere grunde til, at Aalborgs Karneval her mere end 40 år efter den første udgave stadig er en stor succes, mens de fleste andre danske karnevaler gav op i løbet af 1980'erne og 1990'erne.

For det første har Aalborg Karneval i mange år haft så god en økonomi, at der har kunnet være en kerne af fastansatte til at koordinere begivenhederne. For det andet er der et stort frivilligt bagland. I 2025 var der 850 frivillige hjælpere alene til oprydningen. At karnevallet i Aalborg har så lang en tradition bag sig betyder også, at det store maskineri har en fast rutine.

Karneval er desuden blevet et fast punkt i byens kalender som byens største fest. Både erhvervsliv, turistbranche og kommune støtter op, og politi og sygehus er i beredskab.

Når først karnevallet er skudt i gang, kan det ikke stoppes. Man er afhængig af fællesskabet og hjælpsomheden fra hinanden. Siden 1983 har det buldret gennem byen, og arrangører og politi har bare kunnet krydset fingre for, at alt gik godt. Stort set hvert år har politiet dog kunnet rapportere, at karnevallet er foregået usædvanligt fredeligt i forhold til det store deltagerantal. I 1984 var der 39 anholdte ud af 10.-15.000 deltagere. Til sammenligning var der i 2025 otte anholdte og 100.000 deltagere!

Cyklende politifolk på Limfjordsbroen 2022. At holde styr på så stort et arrangement kræver en stor indsats fra politiet.

Foto: Aalborg Karneval

Tradition og spontanitet

Det, der betyder allermest, er dog, at det for mange er en tradition at deltage i årets karneval, og at man har gjort det nærmest i generationer. Folk elsker at kunne glemme deres hævninger for en dag, opføre sig tosset og blande sig i optoget. Det er en uskreven regel og helt i karnevallets ånd, at hvad man laver den dag, er helt i orden, næste dag er man sig selv igen.

Mange karnevalsveteraner holder fast i traditionen og bliver ved med at komme til karneval år efter år. For mange er traditionen begyndt i ungdomsårene, og det anses som en vigtig del af ungdomslivet. Unge, der er flyttet til Århus eller København for at studere, kommer tilbage til hjembyen og tager deres venner med. Andre, der er flyttet til Aalborg for at studere, bliver en del af festen og på den måde både "varmt modtaget" af Aalborg og integreret i det lokale liv. En stor del af festen er nemlig at mødes med gamle venner og få nogle nye.

"For os, der er vokset op i Aalborg, ligger karneval i blodet. Det er en del af det at være aalborgenser. Uanset hvilket samfundslag du er fra, og hvilket køkken du har, så kan du være med her", udtalte en 32-årig kvinde til Nordjyske Stiftstidende 26. maj 2019.

I optoget bliver man blandet i den store karnevalsgryde og lukker dampen ud med dem man møder, kendte og ukendte. Vestbyen 2011.

Foto: Aalborg Karneval

Det kræver ikke meget at beslutte sig for at deltage. Aalborg Karneval er kendetegnet ved, at der i modsætning til mange andre karnevaler er mulighed for at deltage spontant i festen.

Man behøver ikke at have gået på sambaskole eller være tilmeldt som gruppe – man kan bare kaste sig ind i optoget, feste og skeje ud. Så mens nogle har forberedt sig i månedsvis på deres gruppes indslag og optræden, køber andre masseproducerede sygeplejerske- eller Harry Potter-kostumer i sidste øjeblik eller nøjes med en gang ansigtsmaling.

Karnevallet er Aalborgs største byfest, og der er ikke mange aalborgensere, der ikke enten selv har deltaget eller været tilskuere til det – om ikke andet, har de fleste en holdning til det.

Aalborgs karneval bliver af nogle anset som lidt proletarisk og lavkulturelt. Der er for meget druk, for meget larm, og folk er for platte. På karnevalsdagen 24. maj 2025 kunne man læse følgende ironiske kommentar om Aalborgs sande jeg i Dagbladet Information:

”Lørdag er der karneval i Aalborg, og temaet er ”Dit sande jeg”. Det er i virkeligheden et slags meta-tema, for hvis der er noget, der er Aalborgs sande jeg, så er det karnevalet, hvor glade mennesker vælter rundt i alt for lidt tøj uden at tænke så meget over noget som helst.”

Spørger man byens borgere, er der ingen tvivl: Uuhøjtidelighed er en kerneværdi i Aalborgs identitet – og karnevalet er et levende bevis på netop det. Her er en årlig mulighed for at glemme sig selv, være ligeglad med hvordan man tager sig ud og bare deltage i et fællesskab, der fylder hele byen på godt og ondt.

Satire og glimt i øjet er typisk i udklædningen. Og så gør det heller ikke noget at det er lidt plat – om mandagen sidder man igen på sit pæne kontor.

Foto: Aalborg Karneval

Sprut i stride strømme har været en del af karneval lige siden starten. Rundt regnet er der 10.000 vogne med i optøget til at transportere drikkevarerne! Oprydning 2022.

Foto: Aalborg Karneval

Nørresundby Torv 2022. Der er højt humør efter at karneval har været aflyst i to år på grund af Corona.

Foto: Aalborg Karneval